

Indenrigsministeren (Bertel Dahlgaard): Det ærede Medlem Hr. Ole Bjørn Kraft citerede nogle Udtalelser af den nuværende Udenrigsminister, som Ministeren havde fremsat som Ordfører for vort Parti i 1928. Jeg synes, det ærede Medlem burde have gjort opmærksom paa, at Udenrigsministeren netop dengang satte den fulde Afskaffelse af den almindelige Værnepligt i Forbindelse med det afgørende Problem, som Antallet af udskrevne Soldater er. Nu ved alle, at det Lovforslag, der nu foreligger angaaende en ny Forsvarsordning, betyder Opretholdelsen af et Mandskab, hvis Omfang er større end det, den højtærede Udenrigsminister dengang tænkte paa. Deraf har Regeringen og de to Regeringspartier taget Konsekvensen. Det fornødne Mandskab maa tilvejebringes, naar man gennemfører en Militærordning, det er klart, og derfor er Princippet i denne, at den almindelige Værnepligt under de nuværende Forhold opretholdes; men samtidig gives der Adgang til Anvendelsen af Frivillighedsprincippet i det Omfang, det er muligt.

Dette ganske simple Forhold, at der under Hensyn til alle de foreliggende Forhold er opnaaet Enighed mellem de to Regeringspartier om dette Spørgsmaal, har Befolkningen for længst forstaaet og ogsaa billiget, det er jeg ikke i Tvivl om. De eneste, der ikke har forstaaet det, er Retsforbundets Folk —, men det kan de formentlig ikke gøre for, og det er der heller ikke noget at sige til.

Rager: Det ærede Medlem Hr. Oluf Pedersen vilde nu forsøge at fremholde, at jeg havde udtalt herfra, at Det radikale Venstre havde skiftet Standpunkt over for visse Spørgsmaal paa Grundlag af en Vedtagelse paa et andet Partis Kongres. Det forekommer mig ikke, at en Diskussionsmaaade af denne Art fører ret langt. Det, som jeg har sagt, det, som jeg har peget paa, baade da jeg holdt min Ordførertale her ved Militærlovenes første Behandling, og i Dag, er den Omstændighed, at Socialdemokratiet paa sin Kongres i Aalborg forud for forrige Valg formulerede et Standpunkt over for Militærspørgsmaalet, som ikke var kongruent med det Standpunkt, paa Grundlag af hvilket de to Regeringspartier tidligere havde fremsat deres Nedrustningsforslag.

Det maatte da være naturligt, at det med Socialdemokratiet forbundne Parti overvejede, om dette Parti, som stod fuld-

kommen frit, vilde kunne acceptere en Fortsættelse af politisk Samarbejde paa den tidligere bestaaende principielle Basis, efter at denne Ændring var sket. Vi accepterede, at Samarbejde burde fortsættes, og jeg har fremført her under Militærlovenes Behandling, at det ikke mindst var, fordi vi fandt, at der paa den økonomiske Politiks Omraade var saa overordentlig meget, der kunde og burde udrettes, at vi ønskede at gøre dette Arbejde.

Saaledes var Stillingen forud for det sidste Folketingsvalg, og det var de Vælgere, der vilde og kunde høre og forstaa, muligt at opfatte det og blive klar over det. At det ærede Medlem som Politiker ikke engang har været det, det skulde han ikke staa og prale af. Det kan kun betyde, at han ikke har hørt til de Vælgere, der kunde og vilde forstaa og opfatte.

Dette er ganske simpelt Kendsgerningerne, og jeg kan ikke se, de er særlig morsomme. (Munterhed). Jeg tror tværtimod, at de Herrer, der synes, at de skulde være morsomme, i Virkeligheden ærgrer sig. Det er jo det, de har spillet paa gennem Aarene, om det ikke var muligt at faa Samarbejdet splittet, og det er det, de ikke har kunnet, og saa prøver de paa at synes, at det er saa morsomt for dem. Men det er det slet ikke, for Vælgerne flokkes i stigende Tal bag den Politik, som Regeringspartierne har ført og vil vedblive at føre.

Jeg vil gerne sige over for det ærede Medlem Hr. Oluf Pedersen, der talte om, at man kunde tilvejebringe det nødvendige Antal værnepligtige, saa vidt jeg forstod ved en Art frivillig Auktion, at det ærede Medlem foruden det Lovforslag, som i Dag ligger paa Tingets Bord, ogsaa, saa vidt jeg har set, har udarbejdet et andet Forslag, hvori han kommer ind paa Værnepligtsforholdene og peger paa, at der kan være Brug for at have værnepligtige med særlig faglig Uddannelse. Jeg ved ikke, hvorledes det ærede Medlem egentlig tænker sig, at de vil kunne tilvejebringes ad Frivillighedens Vej i et saa stort Antal, som er nødvendigt. Jeg vil bestemt hævde, at der i det Forslag, der foreligger, er forsøgt indført Frivillighed i saa stor Udstrækning, som det overhovedet kan forenes med den Udskrivning, der skal finde Sted. Der har fra vor Side stadig været Klarhed over, at kun i det Øjeblik, den Mængde Mandskab, der skulde bruges, var saa lille som tidligere paatænkt, kunde vi følge Princippet om Frivillighed; men med det Antal, der nu er Tale om, vil dette ikke være muligt.